ద్వేష బీజం

కామయ్యనాయుడే ప్రారంభించాడు రామయ్యదొర కుక్కకి విషం పెట్టడంతో-ఇద్దరు స్నేహితులు. ఇరుగు పొరుగు వాళ్లు ఇద్దరి పొలాలు ఒకదానికొకటి తగిలే ఉన్నాయి. రామయ్యదొర కుటుంబీకుడు కొడుకు కలకత్తాలో పనిచేస్తున్నాడు. ఒక కూతుర్ని పట్నం సంబంధం చేశాడు. ఇంకొక కూతురు, భార్యా ఇంటిదగ్గరే ఉన్నారు. కామయ్యనాయుడు ఒంటరిగాడు. సామెత చెప్పినట్టూ 'స్వయం రాజా స్వయం మంత్రీ, ఇంటా బయటా పని అంతా తనే చూసుకుంటాడు. అతను పొలంపనిలో అశ్రద్ధ ఏమీ చూపకుండానే గడుపుకొస్తున్నాడు. చిన్న తోటకూడా ఉంది. ప్రతిఏడూ పశువులు పురుగులు, కొట్టివేయగా కూడ తనకు కొంత లాభం కల్గించే పాటిదిగా ఉండేది ఆ తోట. ఒక ఆవు ఉంది. అంతే. ఇంక అతని ఇంటి తలుపులకి, ద్వారాలకి బంగులు లేవు. ఇంటి గోడలకి సున్నంకూడా లేదు. ఎప్పుడూ ఏదో ఒక మరమ్మత్తు అవసరం అవుతూనే ఉండేది. తరుచూ రామయ్యదొర ఇంటి నుండి గొడ్డలనీ సుత్తినీ కొడవలనీ, అడిగి తెచ్చుకునేవాడు. దొర స్వభావసిద్ధంగా మంచివాడు. ఏదడిగినా లేదనకుండా సంతోషంగా ఇచ్చేవాడు. ఒకమారు నాయుడు గొడ్డలికొయ్య విరిచేశాడు. గొడ్డలి తిరిగి ఇచ్చేస్తున్నప్పుడు అన్నాడు "కొత్తకొయ్య వేసిఇస్తానులే అవసరమయితే" అని. అందుకు దొర అన్నాడు "దానిమాటకేం పోనిద్దూ నాయుడు! ఆ పాతకొయ్య ఎలాగు చిల్లేఉంది. ఈసరికి కొత్తకొయ్య వేయవలసింది ఎలాగు" అని.

నాయుడు కొడవలి తెస్తాడు. కాని దానిని తిరిగి ఇచ్చేటప్పుడు దాని పళ్ళు వాడిచేసి మరీ ఇవ్వాలనే ఆలోచన ఉండదు అతనికి. కాని దొర ఎప్పుడూ అలాటి వేవీ పట్టించుకోడు. రామయ్యదొర భార్య, కూతురుకూడా మంచివాళ్ళే. ఒకమారు నాయుడికి జబ్బుచేసి మంచంపడితే రామయ్యదొర అతగాడి పొలం పని అంతా చూసేవాడు. అతని భార్య, కూతురో నాయుడి ఇంటికివచ్చి ఇల్లు చక్కదిద్ది పోయేవారు. వచ్చేటప్పుడు

వారో తెచ్చేవారు. ఏదో విధంగా నాయుడు రోజుకొక మారయినా ఎంగిలి పడేటట్టు చూసేవారు. మళ్ళీ మామూలుగా అతను లేచి తిరుగాడగలిగేవరకు యథాశక్తి సహాయం చేసేవారు. కామయ్యనాయుణ్ని అడుగుతే రామయ్యదొర కుటుంబం చాలా మంచిదనే చెప్తాడు. కాని వాళ్లు చూపుతూండే నిత్యదయ, దొరకి ఉండే ఉదారస్వభావం నాయుడుగుండెల్లో ద్వేషబీజాన్ని నాటాయి. ఆ విత్తు మొలకెత్తింది.

కామయ్యనాయుడు విషం పెట్టి చంపాడు రామయ్యదొర కుక్కని. నల్లటి కుక్క ముఖంమీద తెల్లటిచుక్కతో ఊరకుక్కల జాతిదే. పక్షుల వేటలో దమ్మిడీకి పనికొచ్చేదికాదు. వేటకు బయలుదేరితే దారే తప్పేది. వేటను పట్టుకొస్తుందని నమ్మకం ఉండేదికాదు. అంత అభిమానంగా చూసుకోతగ్గ కుక్క కాదు అయితే ఏ కుక్కయినా అభిమానం ఉంటే నేగదా

భమిడిపాటి వెంకటరమణ

పెంచడం. దానికి ఇంటిగ్గర ఉన్నంతసేపూ బయటికి పోవడానికి, బయటనున్నంతసేపూ ఇంటికి పోవడానికి ఆత్రుత ఎక్కువ. రామయ్యదొర పెళ్లాం అది ఎప్పుడే నాపిచ్చెత్తుందేమోనని భయపడేది. ఇంకొకటి దాని కెప్పుడూ ఆకలే. ఏది కంటబడ్డా తినేస్తుంది. రోజుల్లా ఊరి పెంటకుప్పల చుట్టూ తిరుగుతుంది. పెంటలమీద ఏవీ దొరక్కపోయేసరికి వంటగది గుమ్మందగ్గర దేబిరిమొహం వేసుకొని కాచుకకూచునేది ఏ వేళప్పుడయినా ఇంత ముద్దపడేస్తారా అని.

ఒక్కొక్కప్పుడు దొర, నాయుడు పక్షుల షికారికి వెళ్లేవారు. ఈకుక్కుండే (దాని పేరు చుక్క) దానిదారిని ఎటో పోయేది. అరగంటవరకు వీరికంటబడేదే కాదు. వాళ్ళకి దొరికిన మంచి మంచి అవకాశాలుకూడా జారవిడుచుకోవలసి వచ్చేది. ఇలాటి సమయాల్లో నాయుడు అనేవాడు "వెధవ కుక్క. అది ఉండి ఏంలాభం?" అని.

నాయుడు! ఇప్పుడు కాకపోతే మరొక్కప్పుడు మంచివేళ రావచ్చు!" అని వేదాంతిలాగ. దొరకి ఇప్పుడుఇలాటి సమయాల్లోనూ ఉండేఓర్పు, విరిగినగొడ్డలి, అరిగిన కొడవలి విషయంలోకూడా అతను చూపిన ఓర్మి కామయ్యనాయుడు మనస్సుని బాగా క్రోధపరచాయి. ఈ క్రోధాన్ని చుక్కమీదకి మరల్చేడు. ఆ కుక్కంటే అపరిమితంగా అసహ్యించుకునేవాడు. తన తోటి ఒకటి సహాయపడింది. చుక్క నిత్యమూ శోధించేస్థలాల్లో నాయుడు వంటయిల్లు ఒకటి. నాయుడుమాత్రం దాని కేనాడు పట్టెడు ముద్దపెట్టిన పాపాన పోలేదు సరికదా దయగల ఒక్కమాట అయినా అనేవాడు కాదు. బండబూతులు తిడ్తూ దాన్ని తరిమికొట్టేవాడు. కాని చుక్కమాత్రం తనపని మానేది కాదు. రోజూ ఒకమారయినా ఆ వంటఇంటి గుమ్మందగ్గరకి రాకుండా ఉండేది కాదు. తన యజమానికి స్నేహితుడుకదా తనకూ స్నేహితుడే అని దాని నమ్మకం. అది రోజూ వంటయింటికి వచ్చిపోయేదారి పెరటితోటగుండా ఉండేది. ఒకఏడు నాయుడు. మొక్కల్ని ఆ దారిలో నాటాడు చుక్కకి మొక్కలు ఉన్నా లేకున్నా ఒకటే. దాని దారిమాత్రం అది వదిలేది కాదు. దాని కాళ్ళకింద పడి పెరుగుతున్న మొక్కలు ఏం కావాలో, అవి అవుతూండేవి. నాయుడు తిట్టినా రాళ్లు రువ్వినా ఏమీ ప్రయోజనం లేకపోయింది. మొక్కలకి జరిగిన నష్టం కొద్దిపాటిదే అయినా నాయుడుకి కలిగిన కష్టం మాత్రం ఎక్కువగా ఉంది. తను చేసిన తప్పులనుగురించి ఆలోచించి చాలా మథనపడేవాడు. కాని రామయ్యదొరతో చెప్ప లేదు చెప్పినా లాభంలేదని తనకు తెలుసు. "ఓస్ ఇంతేనా! అంతమాత్రాన నీ మొక్కలకి పెద్దనష్టం ఏమీ రాదులే. ఈమాత్రం దానిగురించి ఇంత బాధపడతావెందుకయ్యా నాయుడూ?" అని అంటాడు దొర. అందువల్ల అతనికి చెప్పదలచుకో లేదు. కాని కుక్కమాత్రం తనమొక్కల్ని తగలెయ్యకుండా చూడాలి. కుక్కకి విషం పెట్టి చంపేయాలన్న ఆలోచన నాయుడు బుర్రలోకి ఇంకా పూర్తిగా వచ్చిందో లేదో ఆ రాత్రే ఒక రొట్టె ముక్కలుగా కోసి ఆ ముక్కల్లో విషం కలిపి తోటలో విరజల్లాడు. అలాగ జల్లడంలో తప్పేమీ లేదు. పందికొక్కులూ అవీ తోట పాడుచేయకుండా ఉండాలంటే అలా చేస్తారు. ఏదయినా కుక్క ఆ ముక్కల్ని తిన్నదీ అంటే అది దాని తప్పే. నాయుడు ఉదయాన్నే లేచాడు

సరిగా చుక్క రానూ వచ్చింది. రొట్టె ముక్కల్ని చూసింది. గబగబా గుటక వేసింది. ఒక్క ముక్క కూడా మిగల్చకుండా తినేసింది వెతికి వెతికి. అక్కడికి సంతృప్తి కాక వంటగది కుమ్మందగ్గర కాసింది ఇంకా ఏమయినా దొరుకుతుందేమోనని. కాని నాయుడు దాన్ని తరిమేశాడు. అక్కణ్నుంచి 'చుక్క' ఆ దారి వదలి ఊరికిదూరంగా చెట్లలోంచి కాలువలు దాటి సుబ్బయ్యగారి కళ్లంవేపు వెళ్ళిపోయింది. రోజూ సాధారణంగా అటే వెళ్తుంది. నాయుడు కిటికీలోంచి చూస్తున్నాడు చుక్కపోయేదారిని. చెట్లను సమీపించేలోగా 'చుక్క' ఒకసారి ఆగి కనుక్కుందికి ప్రయత్నించింది. ఆ తరువాత అది చెట్లలోకి పోయింది మరి కనిపించలేదు. ఆ తరువాత అది మరి ఎవ్వరికీ కనిపించలేదు. నాయుడు తన నాగలి తీసుకొని చుక్క ఆఖరి అడుగుజాడ కనిపించేంతవరకు చెర చేసి చక్కా, తిరిగి వచ్చేశాడు. చుక్క ఇంటికి ఆరోజు ఆ మర్నాడు రాకపోయేసరికి దానికి ఏదో శృంగార సంబంధమైన కారణం ఉండివుండవచ్చును, రెండు రోజులుపోయాక అదే తిరిగివస్తుందని అనుకున్నాడు రామయ్యదొర. కొందరి కొందర్ని అడిగిచూశాడు కూడా. కాని అందువల్ల ప్రయోజనం ఏమీ లేకపోయింది. నాయుడుతో ఈమాట చెప్పాడు. నాయుడు "అయ్యో! అలాగ! నేను చూడనేలేదే చుక్కని ఈమధ్య. ఎటో స్వంతపేటమీద వెళ్ళివుంటుంది రెండురోజులు ఓపికపడితే అదే తిరిగొస్తుందిలే" అన్నాడు నవ్వుతూ. కాని చుక్క తిరిగిరాలేదు. అది అంత అకస్మాత్తుగా అదృశ్యం కావడం గ్రామంలో కొంతవరకు చర్చనీయాంశం అయింది. కొందరు దుప్పిని, వేటాడుతూన్న ఏ వేటగాడి గుండుకయినా బలి అయిందేమో అన్నారు. కాని అలాటిది జరిగితే ఈనాటివరకు తెలియకుండా ఉంటుందా? దారంటే పోయే ఏ లారీ డ్రయివరయినా ఎత్తుకొని పోయాడేమో! అన్నారు కొందరు. రామయ్యదొర ఆమాట నమ్మలేదు. "నేను నమ్మను. ఏ మనిషయినా కుక్కను దొంగలిస్తాడంటే అదిమాత్రం బిడ్డల్ని అపహరించడం వంటిది కాదా?" అన్నాడు.

"ఎవరేనా విషం పెట్టి చంపారేమో!" ఆమాటకూడా ఆయన నమ్మలేదు. "ఛా, ఛా! ఎంతమాట! చుట్టుపక్కల పదిమైళ్ళ దూరంలో ఉన్న అందరికీ తెలుసును 'చుక్క'. ఎవరూ దాన్ని హింసించరు." అన్నాడు. చివరకు ఆయన చేసిన నిర్ణయం ఏమిటంటే. "చుక్కకి ఏదో జబ్బుచేసింది. ఏ చెట్లలోకో పోయి, అది చచ్చి ఊరుకొని ఉంటుంది" అని.

రామయ్యదొర మాటలకు కామయ్య నాయుడు మాత్రం మోసపోలేదు. దొరకి తప్పకుండా అనుమానం కలిగిఉండాలి. కాని ఈ అనుమానం ఎన్నాళ్లు లోపల దాచుకుంటాడో ఎప్పుడు బయటపడ్తుందో అని నాయుడు లోలోపల భయపడ్తున్నాడు. రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ నాయుడుకి భయం బిగుసుకుంటూంది. మిగతావాళ్ళు 'చుక్క' సంగతే మరచిపోయారు. దాని ప్రసంగమే ఎప్పుడో కాని వచ్చేది కాదు. కాని నాయుడు మాత్రం మరచిపోలేదు. అతనికి దొర కనిపిస్తున్నంతకాలం. మనస్సులోని భారం తగ్గదు. ఏ మాటయితే అతని నోటివెంట ఏ క్షణాన్నయినా వినవలసి వస్తుందని తాను ఎదురుచూస్తున్నాడో ఆమాట చెవిని పడేవరకు తనకు మనశ్శాంతిలేదు. దొర తనకంటికి కనిపిస్తున్నంతకాలం, తన పొరుగున ఉన్నంతకాలం, తనమీద దయచూపుతూ ఉన్నంతకాలం నాయుడికి శాంతిలేదు.

చాలా ఏళ్ళయింది చెప్తున్నాడు. రామయ్యదొర తన పొలానికిగాని సరసమైన ధరవస్తే అమ్మేసుకొని దిగువకి పోతానని. ఇంక పొలం పుట్రా బాజరు బందీ తను పడలేనని. నాయుడికి ఈ మాటలు జ్ఞాపకానికి వచ్చి దొర ఎంతవేగంపోతే అంత బాగుణ్ణు అనుకున్నాడు.

దొరగారి ఈ వదలినస్నేహం ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తనని వలలో వేసుకోడానికే అనుకున్నాడు నాయుడు. దొర తెలివితక్కువ దద్దమ్మ కాడు. అతడు రాత్రుల్లో తనఇంటిని కనిపెట్టి చూస్తున్నట్టు అనుమానంగా ఉంది. ఒకమారు దొర ఆ చెట్లదగ్గరగా తిరుగుతుండగా కూడా తను చూశాడు. అక్కడే చుక్క అదృశ్యమయింది. ఈసారి కలిసినప్పుడు అడిగాడు. "అక్కడే ఏం చేస్తున్నావుదొరా మధ్యాహ్నం ఆవేళప్పుడు?" అని. "ఊఁ. ఏముందీ, ఆ సుబ్బయ్యగారింటికి వెళ్లాను. కోడెదూడను అమ్మజూపాడు" అన్నాడు దొర. నాయుడు ఆమాటలకి మోసపోలేదు.

వర్షాకాలం ఆరంభంరోజుల్లో నాయుడు 'చుక్క'కి విషం పెట్టాడు. ఇప్పుడు మంచి వేసవికాలం. దొరకి పూర్తిగా అనుమానం బలపడి వుంటుంది ఈసరికి. ఋజువుకోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు అనుకున్నాడు నాయుడు. నాయుడుకి ఈ వేసవి గడవడం గడ్డుగానే వుంది. ఏక్షణాన్నయినా దెబ్బ తీస్తుందేమో అన్న భయంగా ఉంది. దొరను ఎక్కువగా ద్వేషించడం ప్రారంభించాడు. ఇంతా అంతా అనలేని ద్వేషం. చివరకు తానే ఎక్కువగా హింసింపబడుతున్నట్టుగా భావించుకున్నాడు. దొర ఇప్పటికీ తనభూమి అమ్మేసుకొని వెళ్ళిపోదామనే తలంపు ఉన్నట్టు చెప్తాడు. నిజానికి పాలమీదవచ్చేది ఏమీ లేదు. ఈ కొంపలు చేసే పాటికూడా అది చెయ్యదు. ఈ ఆలోచనే నాయుడుబుర్రలో పదేపదే మెదులుతూ ఉంది. ఆయిల్లేగాని కాలిపోతే, ఒకప్పుడు ప్రమాదవశాత్తు ఒక్క పిడుగుపడి ఆ గడ్డివాములు తగలబడ్డాయనుకోఅప్పుడు. తప్పకుండా దొర ఆ పొలాన్ని ఎవరికీనా గుత్తకయినా ఇచ్చేసి తన దారిని తాను చక్కాపోతాడు.

ఒక రాత్రి ఉఱుములతో మెఱుపులతో గాలివాన వచ్చే సూచనలు కనిపిస్తున్నాయి. పశ్చిమ దిక్కునుంచి ప్రారంభించి గ్రామం మీదుగానే వస్తూంది. మెఱుపు మెరిసినప్పుడల్లా పాములా బుసకొట్తూంది. ఉఱుము ఉరిమినప్పుడల్లా గుండు పేలినట్టు చప్పుడవుతూంది. నాయుడు అనుకున్నాడు ఒక్క మెఱుపయినా మెరిసి ఆ గడ్డివాములు తగలబడితే. అలా జరుగుతుందేమో చూదామని రోడ్డుమీదకి వెళ్ళి ఎదురుచూశాడు ఆశతో. అర్ధరాత్రి అయింది. అందరూ నిద్రలో ఉన్నారు. నాయుడు మాత్రం ఎవరి కంటా బడకుండా అంతవరకు తిరుగుతునే ఉన్నాడు. దూరాన్న వర్షము ఆరంభమయినట్టుంది. దొరగారి గడ్డివాముల దగ్గరగా చేరాడు. వాన విజృంభించింది గనుక, ఇంక మెరుపులవల్ల గడ్డివాములు తగలబడే అవకాశం లేదు. నాయుడు అగ్గిపుల్ల వెలిగించి ఆ వెలుగులో గడ్డివాములు చూశాడు. ఎంత ఎత్తుకి ఉన్నాయో! నిప్ప

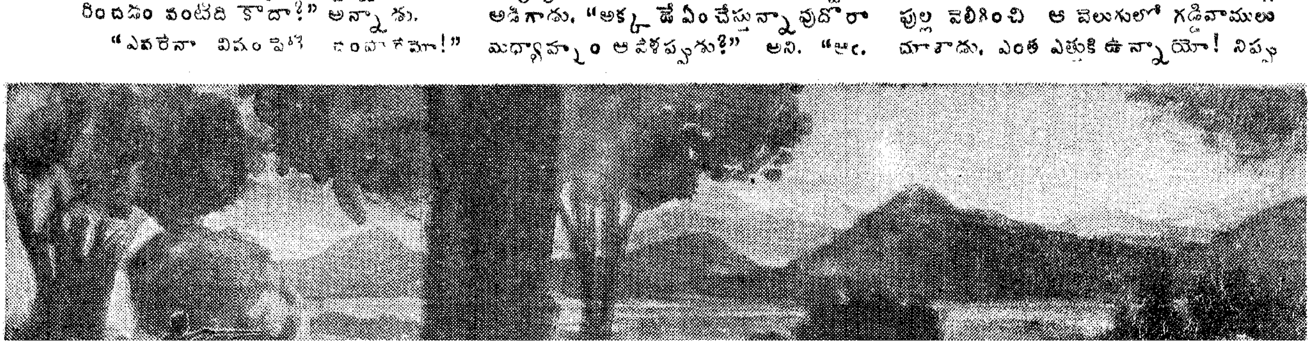

ఎన్నికల కలకలం

'భాస్కరం, ప్రభాకరం'

'ఫలాన'గారు మీగులాముసుండీ!
ప్రజలంతా వోటిచ్చారంటే
పరోపకారం చేస్తారండీ!
ప్రజోపకారం చేస్తారండీ!
విజ్ఞానుడికే వోటివ్వండి,
అజ్ఞానుడి కనలివ్వొద్దండి.
అందుకోసమే 'ఫలాన'గారికి
ముందాగా మీ వోటివ్వండి"

"రామరాజ్యమే తెస్తామండీ,
క్షామరాజ్యమే పోతుందండీ,
చచ్చుకబుర్లిన్నెందుకుపొండీ
స్వర్గం ఎదురొస్తున్నదిలెండీ!"

కాంగ్రెసువాళ్లూ, కమ్యూనిష్టులు
కాలికి బలపం కట్టుకునీ
వోటులకోసం ఏకధాటిగా
వాకిట తిరిగేస్తున్నారు.

* * *

పోలయగారికి ఎలక్షనంటే
చాలాచీదర, విసుగు, చిరాకూ:
కొంపలు ముంచుకుపోయినట్లుగా
గొంతుకు పెట్టుకు అరుస్తారని;

కొట్లోనుండే బెల్లంబుట్టకు
మట్టూమూగే యీగల్లాగా
వోటులకోసం చుట్టూజేరి
వాకిట గడబిడ చేసేస్తారని!

పొద్దున్నే తనకొట్లో కూర్చుని
పద్దులుచూస్తూ పోలయగారూ
'కలకలమేమిటి చెప్మా' అంటూ
తలయెత్తుకు అటు చూశాడు!

అటువైపున ఆ కాంగ్రెసువాళ్లూ,
ఇటువైపున ఈ కమ్యూనిష్టులు!
అటువైపున అది గాంధీటోపీ,
ఇటువైపున ఇది ఎర్రనిజండా!

కాంగ్రెసువాళ్లటు వచ్చారు
ఖద్దరుదుస్తులు వేసుకుని.
కమ్యూనిష్టులు ఇటు వచ్చారు!
కొడవలి సుత్తీ పట్టుకుని!

"మాకివ్వండీ మీవోటు"
"మాకేనండోయ్ మీవోటు"
గోలగోలగా కేకలుపెడుతూ
పోలయకొట్లో కొచ్చారు.

"పోలయగారూ! మీవోటెవరికి?
పొందికగా మా కాంగ్రెసుకే వెయ్"
"నీవోటెవరికి పోలయబాబూ!
నిలకడగా మాపార్టీకే వెయ్"

"కాంగ్రెసుపార్టీకే జై అనండి"
"'కమ్యూనిస్టులుజిందాబాద్' అను"
"అనండి, అనండి, పోలయగారూ!"
"అనవేం, అనవేం, పోలయ్యా!"

చివరకు పోలయ ఖంగారయ్యెను,
ఎవరికి 'జై' అని అనగలడు?
ఇటు నటు చూసీ, పోలయ్యప్పుడు
"ఇద్దరికీ జై!" అన్నాడు.

ద్వేష బీజం

తగిలిందా, ఒక్క పరకకి, మరుక్షణంలో అంతా భస్మమయి ఊరుకుంటుంది. ఇంకా నాయుడు ఆలోచన పూర్తి కానేలేదు. చేతిలోనున్న అగ్గిపుల్ల ఒక గడ్డి పరకను అంటింది. నిప్పు ఆ పరకమీంచి పటపట చిన్న శబ్దాలు చేసుకుంటూ పైకి పక్కనూ ప్రాకుతూ గడ్డివాము అంతటికీ వ్యాపిస్తూంది. నాయుడు ఒక్క పరుగున ఇంటికి దౌడు తీశాడు. ఇంటికి చేరక పూర్వమే తనవెనుక ఆకాశంలో పెద్దవెలుగు. గబగబా బట్టలు మార్చుకొని పక్క చేరుకున్నాడు. ఒకప్పుడు దొర భార్య పిల్లగాని లేచేరేమో నిప్పు ఇంకా యింటిదాకి అంట లేదేమో? ఆ సమయాన్ని బయట ఏదో చప్పుడయింది. నాయుడు ముఖం కప్పేసుకొని నిద్రపోయాడు. కొద్దిగా నిద్రపోయి మామూలు వేళకు లేచి, వంటగది గుమ్మం దగ్గర కొచ్చిచూస్తే పొగ స్తంభంలాగ చెట్టు మీద ఎగురుతూ కనబడగానే పరుగు పరుగున దొరఇంటికి వెళ్ళాడు. ఇల్లు, కాల పెరడు అన్నీ దగ్ధమయాయి. రామయ్య దొర అక్కడ ఉన్నాడు. ఇంకా పది పన్నెండుగురు ఆడామగా అక్కడ పోగయారు. వాకిట్లో కొన్ని వస్తువులు పడిఉన్నాయి. నిప్పు అంటుకున్న ఆ యింట్లోంచి బయటకు తీయగలిగిన కొంత సామగ్రి అది. అంతే మిగిలింది. పశువులు కట్టేసి ఉంటూన కాలి చచ్చిపోయాయి. ఆ కాలిన వాసనలు, ఇంకా ఎగుస్తున్న పొగతో అంతటా వ్యాపిస్తున్నాయి.

దొరకి తెలుసు నిప్పు అంటడానికి పూర్వమే పిడుగులవాన ఆగిపోయిందని. "వర్షం కురియడం మొదలయినంత వరకు నేను తెలివిగానే ఉన్నాను. ఈ దగ్గరలో పిడుగుపడితే నాకు తెలియకుండా ఉండేది కాదు." ఎవరో దారినపోయేవాడు అజాగ్రత్తగా నిప్పుపుల్ల విసిరేసి ఉంటాడేమో! అన్నాడు. కాని ఆ దారిన పోయేవాణ్ణి ఎవరూ చూడలేదు. ఎండుగడ్డి రాపిడివల్లనే నిప్పుపుట్టిందేమో! ఒక్కొక్కప్పుడు అలా జరగడంకూడా కద్దు. "ఇంత ఎండినదాన్ని ఒక్కచోట ఉంచడమే పొరపాటు. ఇదంతా నా బుద్ధితక్కువవల్లనే జరిగింది" అన్నాడు దొర.

కామయ్యనాయుడు అన్నాడు. "దొరా, పోతాను పోతాను అని పోయావు కాదు. పొలాన్ని అమ్మతానని చూచున్నావు. ఇక ఇప్పుడేం చెయ్యాలి. ఇక్కడ ఉండీ. కాని నువ్వు వెళ్ళిపోతే మాకుమాత్రం తీరనిలోటు." ఆ మాటలకి దొర నవ్వాడు. ఆ నవ్వులో ఏ

మాత్రమూ నిరుత్సాహం కనబడదు. "నే నెక్కడికీ పోవడంలేదు. పోను కూడ. నా అంతట నేను బుద్ధిపూర్వకంగా వయితే పోయివుందును కాని తరిమి కొట్టానంటే భయపడి పారిపోతానా?" అది అసంభవం. సీతాయమ్మగారింట్లో చోటుఉంది రమ్మంటున్నది. ఒక్కత్తే ఊరికి చివరను పడివుంటున్నది. ఇదికూడ ఒక మేలు కే వచ్చింది. ఈ ఇంటి మీద మావాడు 'ఇన్సూర్' చేయించాడు. డబ్బు మళ్ళీ చలి ఆరంభించేలోపుగా వచ్చేస్తుంది. అప్పుడు మళ్ళీ ఇల్లు కట్టుకుంటాను.

'శుభం!' అలాగే జరగనీ - నీకేసహాయం నావల్ల కావలసినా పిలువు!"

"తప్పక పిలుస్తాను!" అన్నాడు దొర. దీనితో ద్వేషం ఇంకా పెరిగింది. ద్వేషంతో పాటు హడలుకూడా పుట్టుకొచ్చింది. తరువాత అతనికి జ్ఞాకానికి వచ్చింది. తన కత్తి పారేసుకున్నాడు. పాత పెద్దకత్తి. వాడి అయిన కొనతో తన మొలనే ఎప్పుడూ వ్రేలాడుతూఉండేది. కొన్ని ఏళ్లగా అది తనవద్ద నుండేది. తాను గడ్డివాముల దగ్గరకు వంగి వెళ్తున్నప్పుడేపడిందో లేదా తను అగ్గిపుల్ల తీసినప్పుడు ఆ కత్తి జారిపడిందో తనుఉండే జాగ్రత్త పడవలసివుండేది. అదీగాక పశువులశాల దగ్గర బురదలో పడ్డ తన అడుగుల జాడలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.

మరునాడు రామయ్యదొర ఇంటిపక్కగా వెళ్తూండగా దొర ఇంటి పెరట్లోని పోగుపడ్డ బూడిదను ఎత్తించి పరిశుభ్రపరస్తున్నాడు. నాయుడు సందేహిస్తూనే అడిగాడు. "ఏమిటిదొరా సంగతి?"అని. "ఏమీ లేదు. ఈ బూడిదలో ఇంకా ఏమయినా విలువగల వస్తువులు తగలబడక మిగిలిఉన్నాయేమో చూదామని, తలుపులగొళ్లేలూ, బందులూ, మొదలయినవయినా వుంటాయి కదా! అని" అన్నాడు దొర. "ఏమిటో ఆశ!" అని ఎగతాళిగా అంటూ నాయుడు వెళ్లిపోయాడు. కాని తరువాత నాయుడికి జ్ఞాపకానికి వచ్చింది. ఆ బూడిదలో దొరకి తనకత్తి కనబడితే అది అతను సులువుగా పోల్చగలడుకూడ. చాలాసార్లు అతడు ఆకత్తిని తనదగ్గర చూశాడు." మీ పామనులు వెతుకుతున్నారు. ఒక కన్ను నాకత్తి మీదకూడా వుంచండి. ఆనాడు మీ పెరట్లోనే ఎక్కడో జారిపడింది. మరి కనబడలేదు."అని వుంటే ఎంత బాగుండేది. తనకు ఆమాత్రం బుద్ధిలేకపోయింది అని విచారించేడు నాయుడు. కాని ఇప్పుడు మరి లాభంలేదు. సమయం మించిపోయింది.

కాలం గడిచిపోయింది. దొరకి కత్తి కనిపిసే ఇచ్చా [illegible]

లేదా ఒక్కసారిగా తనమీదకి దాడి చెయ్యడానికి సన్నాహంగానీ చేస్తున్నాడా లోలోపల? తప్పకుండా అదే అయివుంటుంది. అని నాయుడు నిశ్చయించుకున్నాడు. దొరకి కత్తి దొరికింది. సమయానికి ఎదురుచూస్తున్నాడు. అంతే అనుకున్నాడు నాయుడు. దొర ఊరకనే పైపైన స్నేహం నటిస్తున్నాడు. లోపల ఎంతమోసము దాచుకున్నాడో. నాయుడు కూడ తన భాగానికేమీ తీసిపోలేదు. దొరకి చెయ్యవలసిన సహాయం చేస్తూనేఉన్నాడు. పెద్ద పెద్ద చెట్లు కొట్టి దూలాలు కోయించడానికి సిద్ధంచేస్తున్నాడు దొర. శీతకాలం ప్రవేశించక పూర్వమే. మళ్ళీ ఇల్లు తయారవాలి. నాయుడుదగ్గర మంచి కలప ఊరికనే పడిఉంది. దొరని ఆ కలప ఉపయోగించుకోమని బలవంతం చేశాడు. డబ్బు పుచ్చుకునేందికి నిరాకరించాడు.

ఇద్దరూ కలసి కలప సిద్ధంచేస్తున్నారు. 'చుక్క' కనిపించింది. 'చుక్క' కాదు. దానికి సంబంధించిన శరీర శేషము. నది ఒడ్డున చిన్న గోతిలో. దొరే ముందు చూశాడు. కొద్దిదూరంలోఉన్న నాయుణ్ణి పిలిచాడు.

"ఇది చూడవయ్యా!"

"ఏమిటది?" అని అడిగాడు నాయుడు, దొర మాటల్లో ఏదో విచిత్రం ఉండడం చూసి.

"ఇదుగోనయ్యా చుక్క! చూద్దూ!"

నాయుడు జంకుతూనే వెళ్లాడు దొరకు దగ్గరగా. తన స్వంత క్షేమాన్ని కూడ కొంతవరకు ఆలోచించి చేతిలో గొడ్డలి పట్టుకునే

★ ద్వేషబీజం ★

వెళ్ళాడు. కాని దొర ఏమీ కోపగించినట్లు కనిపించలేదు. ఎవర్నీ నిందించలేదు.

"నేను అనుకున్నట్టే అయింది. ఇక్కడ దాకా ఈడ్చుకొని వచ్చి ఇక్కడ చచ్చి పడింది చూశావా?" అన్నాడు.

నాయుడు ఒకసారి చూడక తప్పింది కాదు.

"అవును. అంతే అయివుండాలి. యథార్థంగా?" అని దొరతో ఏకీభవించాడు దొర మీద ఓ కన్ను ఉంచుతూ.

"పాపం! దిక్కుమాలిన చావు చచ్చింది. ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసివుంటే ఏదో విధంగా బ్రతికేటట్లు చూసివుందును." అన్నాడు దొర. నాయుడు ఏమీ మాట్లాడలేదు. దొరకి వెనకాలే నిలబడ్డాడు. "రేపు ఒక పార తీసుకొనివచ్చి ఇంత మట్టితవ్వి దాని మీద పోసిపోతాను." అనుకున్నాడు.

నాయుడికి అనుమానం నిశ్చయమయింది. దొరకి యథార్థం తెలిసిపోయింది ఈ రోజుతో. ఈరోజుకి ఈ చేసినపని చాలు అనుకున్నాడు. "నా నడుం పీకుతోంది గానీ కాస్త వేగంగా ఇంటికిపోయి పడుకుంటాను!" అన్నాడు నాయుడు.

కావలెను

ప్రతి ప్రదేశములోను బ్రాంచి రిప్రజెంటేటివులు కావలెను. నెలకు రు. 100/-, కమీషను సంపాదించండి. షరతులకు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

All India Representation & Commercial Services, Hathras. U. P.

"నేను కూడా పోతాను. ఈవాళకి ఈ చేసినపని చాలు." అన్నాడు దొర. 'చుక్క'కి ఏమొచ్చి ఉంటుందో చావడానికి," అనుకున్నాడు.

ఇద్దరూ ఎవరి దారిని వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. నాయుడికి అనుమానం అధికంగా పీడించడం మొదలుపెట్టింది. దొరకి ఇప్పటికీ యథార్థం తెలిసిఉండక పోవడం అసంభవం. 'చుక్క' చచ్చిపడివున్న స్థలానికి తన ఇంటికి అరమైలు దూరమయినా లేదు. తను చూశాడు ఆవేళ ఆ చెట్లదగ్గరగా వెళ్ళడం. అక్కడికి మరి పదిగజాల దూరంలోనే పడివుంది చుక్క. ఇందులోవున్న రహస్యం ఎంత మూర్ఖుడికయినా ఆఖరుకి దొరవంటి శుద్ధ చాదస్తపు మందబుద్ధికి కూడ స్పష్టంగా తెలిసిపోతుంది. నాయుడుకి దొరమీద వున్న ద్వేషం అతని చూపుల్లోనే అవతల మనిషికి తెలుస్తున్నదేమో అనుకున్నాడు. దొరకి ఈ సంగతి ఎన్నాళ్ళకిందటనో తెలిసేవుంటుంది. నాయుడు ఇంటి తలుపులు అన్నీ బిగించుకొని పడుకుంటున్నాడు రాత్రుళ్లు. దొర కంటబడకుండా సాధ్యమయినంతవరకు తప్పించుకొని తిరుగుతున్నాడు. ఎప్పుడూ ఇంటిపట్టునే ఉంటున్నాడు. ఎప్పుడోగాని పనిలోకి పోవడం లేదు.

తెల్లాళ్లయింది నాయుడుదొరని చూసి. ఒకనాడు సూర్యాస్తమయ సమయంలో దొర తన యింటివేపు రావడం చూశాడు నాయుడు తన వంటయింటి గది కిటికీలోంచి. దొర లోపలికి వస్తూనే సరాసరి వంటగది గుమ్మందగ్గరకు వచ్చాడు. నాయుడుకి భయంతో దవడలు కొట్టుకుంటున్నాయి. వంటగదిలో ఒక మూల నక్కి కూచున్నాడు ఎలుకలాగ.

"ఏం చేస్తున్నావయ్యా ఇంట్లో కూచుని!" అని పిలిచాడు దొర. నాయుడికి గదిలో తలుపుసందున తుపాకి కనిపించింది. అది సమయానికి 'లోడ్' చేసివుంది. దాన్ని ఒక చేత్తో పట్టుకొని తలుపు తెరచాడు.

"ఒస్తా దొరా! నేను ఇప్పుడే బయలుదేరుతున్నా రెండు పక్షుల్ని కొట్టుకొద్దామని!"

"పక్షి వేటకింకా ఇప్పుడు వేళ ఎక్కడ వుంది గానీ..." అన్నాడు దొర.

"సరేలే దానిమాటుకేం. ఇలా వచ్చి కూచోరాదు!!"

"కూచునేందికి తీరక లేదు. నీతో చెప్ప వచ్చిన మాటఏమిటంటే రేపు తెల్లవారు ఝామున బయలుదేరి మనమొక దుప్పిని కొట్టుకొని రావాలి.

నువ్వు వస్తావంటావా?"

దుప్పులవేటకి యిది కాలం. నాయుడు వెంటనే ఏజవాబు చెప్పలేకపోయాడు.

"మందలతో అవి ఎక్కడకి వస్తున్నదీ నాకు తెలుసు. తెల్లవారేలోగా ఒక దుప్పయినా పడి తీరుతుంది!" అన్నాడు దొర.

"ఎక్కడ అది?" అని తొందరగా ప్రశ్నించాడు నాయుడు.

నాయుడు బుర్రలో ఆలోచనలు చాలా తీవ్రంగా పరుగెడుతున్నాయి. దొర లోపలి ఉద్దేశం ఏమిటో తనకు బోధపడుతోంది. ఇప్పటికి దొరకి యథార్థం పూర్తిగా తెలిసివుంటుంది. చుక్క కళేబరము, పెరట్లో పెద్దకత్తి కనబడక ఇంకా తెలియకుండా వుంటుందా? కాని దొర తొణకడు. అలాగని ఊరుకోడు. ఎలాగో ఒకలాగు తను అనుకున్నంతపనీ చేసితీరుతాడు. అందుకనే గాబోలు ఇప్పుడువచ్చి దుప్పులవేటకు తనను రమ్మంటున్నాడు. దుప్పి అనుకొని మనుష్యుల్ని కాల్చి పారేసిన సందర్భాలు ఇదివరకు ఉన్నాయి. ఇకముందుఉంటాయి కూడ. ఇద్దరు దుప్పులవేటకని బయలుదేరి వెళ్ళి తెల్లవారేక ఒక్కడే ఊరికి తిరగొచ్చి "అబ్బాయిలూ, చాలా ఘోరం జరిగిపోయింది. నేను నాయుడూ ఇద్దరమూ ఒక్క దుప్పికోసమే పరుగెత్తాం. నేనేదో చూసి దుప్పిఅనుకొని కాల్చేసి తీరా చూసేసరికి ఆగుండు తగిలింది నాయుడికి!" అని చెప్పవచ్చు. ఎవరూ దొరను నిందించరు. ఇటువంటి ప్రమాదాలు సాధారణంగా జరుగుతూ వుంటాయి.

నాయుడు నీళ్లు నమిలాడు. తనకు దుప్పి అక్కర్లేదు. ఒకటి కొట్టికొచ్చిన లాభం లేదు.

ఒకటి పడుతుందనే నమ్మకం కూడ లేదు. ఒక వంద సమాధానాలు చెప్పాడు. దొర అవేవీ వినిపించుకోలేదు. ఆఖరుకి నాయుడే విసుగెత్తి "సరేనయ్యా వస్తాను. మరెప్పుడు బయలుదేరుదాం చెప్పు!" అన్నాడు.

లోపల్నించి ఉబుకొస్తున్న కోపాన్ని గట్టిగా పెదవులలో బిగబట్టి. దొర ఏ ఉద్దేశంతో అయితే ఈ వేటకు దిగాడో ఆ పని చెయ్యడానికి తనూ సముద్యుడే. దొరకి మాత్రం నాయుడు మాటల్లో వింత ఏమీ కనిపించలేదు. నాయుడు అంగీకరించినందుకు ఆయన చాల సంతోషపడ్డాడు. "కోడి కూసే వేళకు వచ్చి పిలుస్తాను" అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రాత్రి, నాయుడుకి నిద్ర పట్టలేదు. భయంతో ద్వేషంతో రోషంతో గుండె మండిపోతూంది. తనలో ఏ దోషమూ లేదు. ఇప్పుడు తనమీద దాడి చేస్తున్నారు. చంపడానికి ఎత్తు వేస్తున్నారు. కుక్కకి విషం పెట్టి చంపడానికి పూర్వం నాయుడు దొరకి ఎన్నెన్నో చిన్న చిన్న అన్యాయాలు చేశాడు. అయితే అవన్నీ స్వల్పమైనవి. దొర వాటిని లక్ష్యపెట్టలేదు. అందువల్ల అవి నాయుణ్ణే ఎక్కువగా బాధిస్తున్నాయి. ఇప్పుడు కుక్కకి విషం పెట్టి చంపడంవల్ల నాయుడికి కొంత సంతృప్తి కలిగిన మాట నిజమే. కాని తను ఆశించిన ఫలితాన్ని యివ్వలేకపోయింది. "కుక్కను ఎవరూ విషం పెట్టి చంపి ఉండరు" అనే దొర విశ్వాసం తన ప్రయత్నాన్ని పాడు చేసింది. నాయుడు దొరను అంతగా ద్వేషించేవాడు ఎందుకంటే దొరకి తనని ద్వేషించేవాడుఅంటూ ఎవడూ ఉండడనే విశ్వాసాన్ని మాన్సే. కాని దొర నాయుణ్ణిమాత్రం మోసం చెయ్యలేడు. తన వేదాంతపు కబుర్లతో. ఈ స్నేహానికి వెనకాల ఎంత ద్రోహం కుట్ర దాగబడిఉందో తనకు బాగా తెలుసును. ఆ ద్రోహానికి తను సిద్ధపడే వున్నాడు.

మర్నాడు ప్రొద్దుటే దొరవచ్చి పిలవగానే నాయుడుకి దొర ఉద్దేశం స్పష్టంగా తెలిసిపోయింది. కొండకి అవతలనున్న చిన్న అడవిలోకి వెళదాం అనుకున్నారు. "వారంరోజుల క్రిందట వెళ్లాను అక్కడికి. దుప్పుల జాడలు బాగా కనిపిస్తున్నాయి. నువ్వొకపక్క నేనొకపక్క కాసేమంటే తెల్లవారేలోగా ఒకటి కొట్టుకొని భోజనాలవేళకు ఇంటికి తిరిగి చేరుకోవచ్చు!" అన్నాడు దొర.

"ఇది మీ యింటవిందు. నువ్వే ముందు దారితియ్యి" అన్నాడు నాయుడు. ఆ ముసక చీకట్లో వెళ్లవద్దును దొర తన వెనకాల రావడం నాయుడికి అంత సురక్షితం, అనిపించలేదు. దొరే దారితీశాడు. మైలు రెండుమైళ్ళు నడిచాక గమ్యస్థానం చేరుకున్నారు. దొర ఆగాడు. నాయుడు దగ్గరగా వచ్చాడు. ఇద్దరూ నెమ్మదిగా మాట్లాడుకున్నారు. ఎవరు ఎక్కడ కాపుకాయాలా అని చర్చించారు. దొరనే ఆ నిర్ణయం చేయమన్నాడు నాయుడు.

"ఇదుగో ఇక్కడనుంచి కాపు. ఆ పెద్ద రాయికింద దక్షిణంగా గొయ్యివుంది. చూశావు కదూ. ఒక్క చుట్టుచుట్టి నువ్వు అక్కడికి చేరుకో రాతికి గోతికి మధ్య కాపుకాయి. నువ్వెక్కడ వుండేదీ నాకు తెలుసును. ఆవైపు కాల్చకుండా నేను చూస్తాను. నేను ఒక చుట్టుతిరిగి ఈ రెండోవైపు ఆ దిశకి కాస్తాను. ఆ పెద్ద రాతికిందనే పొంచివుంటాను. చుట్టుపక్కల స్పష్టంగా కనిపిస్తాంది. తెల్లవారగానే ఒకరు ఉండేవైపు ఇంకొకరు కాల్చకుండా చూసుకోవాలి!" అన్నాడు దొర. నాయుడు బుర్ర ఆడించాడు. ఆ పెద్ద రాయికూడా తెలుసునన్నాడు.

అవకాశం దొరగానే కొట్టు నాకోసమని ఆలోచించకు నేనూ అంతే చేస్తాను. ఎలాగయినా దుప్పి పడడమే ప్రధానం. ఎవరు కొట్టారు. అని ప్రశ్నకాదు." అన్నాడు దొర.

నాయుడూ ఒప్పుకున్నాడు. ఇద్దరూ వేరువేరు దారులు పట్టారు. నాయుడు దక్షిణంగా నాలుగు అడుగులు వేసి, ఒక్కక్షణం ఆగి వెనుకకు తిరిగి చూశాడు. దొర చాలాదూరం వెళ్ళి

బహిష్టు
"దేవీ పిల్సు" (Regd No. CDL/688) ఎంతకాలము వల్లనైనను, ఎన్నినెలలుగా ఆగిన బహిష్టును గ్యారంటీగా వెంటనే జారీచేయును. వేనకువేలు సేవించి తృప్తి పొందియున్నారు. గ్యారంటీగల ఔషధము. వికటి మందును వాడి మోసపోకండి. ధర (Ordinary) రు. 8-8-0. కొన్ని నెలలుగా ఆగిన వాటికి (Special) రు 10-8-0 వి పి ప్రత్యేకము.
గర్భనిరోధం
సంతానము కోరనివారికి "స్పెక్ పిల్సు" (Regd No. 806) 12 రోజులు సేవించిన శాశ్వతముగా 6 సం. లకు గర్భము కలుగదు. బహిష్టు మామూలుగా జరుగును. వేనకువేలు సేవించి తృప్తి పొందియున్నారు. గ్యారంటీగల ఔషధము.
ధర రు. 12-0-0. వి. పి. ప్రత్యేకము.
SEENU & COMPANY
POST BOX NO. 1638, MADRAS 1

మాకు కథలు, గేయాలు, చిత్రాలు, ఫోటోలు పంపేవారు ఈ క్రింది అంశాలను గమనించ ప్రార్థన.

ప్రచురించని వానిని త్రిప్పిపంపగోరే వారు బుక్ పోస్టుకు అవసరమైన స్టాంపులను, రచనలూ, చిత్రాలూ, ఫోటోలతోనే చేర్చిపంపాలి.

బుక్ పోస్టుకు అణా స్టాంపుకు తక్కువ కాకుండా పంపాలి.

రచనలను కాయితానికి ఒకేవైపున సిరాతో వ్రాసిపంపాలి.

ఫోటోలు కనీసం కార్డు సైజులో వుండాలి. నెగటివ్‌లు స్వీకరించబడవు.

చిత్రాలు ఇండియన్ ఇంకుతో వేసిపంపాలి. రంగుల చిత్రాలు స్వీకరించబడవు.

ప్రచురణ విషయాన్ని వెంటనే తెలియచెయ్యడం కష్టం.

నిరాకరించబడిన రచనలను త్రిప్పి పంపడానికి మాకు కనీసం ఒక మాసమైనా వ్యవధి అవసరం. ఫోటోలు, చిత్రాల విషయంలో యింకా ఎక్కువ వ్యవధి కావలసివుంటుంది.

ప్రచురించే వానిని గురించి ప్రచురించే ముందు మాత్రమే తెలియపరచగలము.

మాకు పంపిన రచనలను, ఫోటోలను, చిత్రాలను గురించి మా కార్యాలయం నుంచి ఎవ్విధమైన సమాచారమూ అందనిదే, వాటి ప్రతులను యితర పత్రికలకు పంపవద్దని ప్రార్థన.

రచయితలూ, చిత్రకారులూ, సహృదయంతో సహకరించగలరని విశ్వసిస్తున్నాము.

—సంపాదకుడు.

★ ద్వేషబీజం ★

పోయాడు. అతని అడుగు సవ్వడి వినిపించడంలేదు. అతను వెళ్లినదారికే వెనుకవెనుకనే బయలుదేరేడు నాయుడు. దొర నిర్ణయించిన స్థలంలో కాపు వెయ్యడానికి నాయుడికెంతమాత్రము ఇష్టంలేదు. దొర దిగివెళ్ళిన దారినే తానుకూడా వెళ్లాడు. కొద్దిదూరం వెళ్ళి మళ్ళీ గుట్ట ఎక్కాడు. నిశ్శబ్దంగా గుట్టకి ఎత్తైన ఒక చివరకు చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఒక గొయ్యిలాగ ఉంది. దానిలో ఒదిగాడు. తెల్లవారింది. ఆ వెలుగులో ఎదురుగా పెద్ద రాయి. స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. దానిదగ్గరే దొర పొంచివున్నాడు. ముందుకి ప్రాకుతూ వచ్చాడు నాయుడు. అక్కణ్నుంచి వంద గజాల దూరంలో దిగువనుంచి ఎవరు వస్తున్నా కనిపిస్తారు. దొర ఎర్రటి టోపీ పెట్టుకున్నాడు. సుళువుగా తెలుస్తుంది. నాయుడు తొడిగింది ఎర్రఊలు కోటు. ఇప్పుడు అది విప్పేసి పక్కను దాచేశాడు. కడుపుమీద ఆనించి పడుకున్నాడు. తను కనబడకుండా ముందుకి తీగలు ముళ్ళడొంకలు తెరలు కట్టినట్టు ఉన్నాయి.

ఉదయం మబ్బువేసింది. వర్షం సూచనలు కనిపిస్తున్నాయి. మేఘాలు దిగువగా ఉండడంవల్ల వెలుగు కొద్దికొద్దిగా వస్తూంది.

నాయుడికి ఆలోచించుకునేందికి తీరిక చిక్కింది. తను ఇంటికివెళ్ళాక ఏమని చెప్పాలి ఊహించుకుంటున్నాడు. "దొర పెద్ద రాతికింద దాగి ఉంటానని చెప్పాడు. రాతికి రెండువందలగజాలదూరంలో దుప్పి కనిపించినప్పుడు దాన్ని కొల్చకుండా ఎలా వుండగలం. అది దొరే అని ఎలాగ అనుకోగలను!" ఎవరూ తనమాట విశ్వసించకుండా వుండలేరు. దొరచావుకి తన్నెవరూ నిందించలేరు. దుప్పి అయివుంటుంది. అన్నప్పుడు ఈప్రమాదం జరగడంలో విచిత్రం ఏమీలేదు అని అందరికీ తెలుసును. అయితే దొర నిజంగా చచ్చినదీ లేనిదీ తేల్చుకొని మరీ వెళ్ళాలి. లేకుంటే దొర తిరిగొచ్చి ఇదంతా పచ్చి అబద్ధం అని చాటేస్తాడు. కాని తనగురి తప్పేదికాదుగా. దాన్ని గురించి అతను సందేహపడనక్కర్లేదు. వెలుగు హెచ్చవుతున్నకొద్దీ దొరజాడ కనిపెట్టాలని ప్రయత్నించాడు నాయుడు. కాని లాభం లేకపోయింది. తాను దాగిన స్థలం కొద్దిగా లోతులో ఉండడంవల్ల రాతి కిందకి ఏమున్నదీ కనిపించడంలేదు. దొర ఆరాతికిందనే ఉన్నాడు.

రాతిమీద తుపాకి పెట్టి దొర వుండేవైపు గురిచేసి జాగ్రత్తగా చూస్తున్నాడు నాయుడు. దొర జాడ దొరికితే చాలు కాల్చేయడానికి. ఇన్నాళ్లుగా తాను ద్వేషిస్తూవచ్చిన వ్యక్తి ఈరోజుతో అంతం కావచ్చు. కాని దొర కనబడకపోయేసరికి స్థలం మార్చుకోవలసివచ్చింది నాయుడికి. రాతికి మరికొంచెం దూరంలో మరొక చిన్న గొయ్యి వుంది. దానికికూడా ముందుకి ముళ్లడొంకల్ని చుట్టుకొని తీగలు తెరలు అడ్డుతున్నాయి. అక్కడ్నుంచి చూస్తే దొర ఉండే చోటు స్పష్టంగా కనిస్తుంది. అక్కడికి నెమ్మదిగా ప్రాకడం ప్రారంభించాడు నాయుడు. ఎర్రకోటు తీసేస్తే అతడు ధరించినది ఖాదీషర్టు, పేంటు. వేట కోసమని ఎన్నాళ్లో కిందటో కుట్టించుకున్నది. మెల్లమెల్లగా ముందుకు ప్రాకుతున్నాడు. అరచేతులమీద, మునుకులమీద ఆనుకుంటూ జాగ్రత్తగా శబ్దము లేకుండా ఆ తీగలనడుమనించి తను కనబడకుండా ఉండేలాగ చూసుకుంటూ కదిలినప్పుడల్లా ముందుగా చేతులు ఎక్కడ పెట్టాలో చూసుకుంటూ ముందుకు ప్రాకుతున్నాడు నాయుడు.

పెద్దరాతికింద పొంచివున్న రామయ్యదొర, చుట్టుపక్కల కలియచూస్తున్నాడు తీక్షణంగా. దుప్పిజాడ ఎక్కడా లేదు.

"ఒకసారి మా తలనూనెను వాడి చూస్తే మీకే తెలుస్తుంది." - "మీరు చెప్పినట్లుగా వాడాననుకోండీ - కొంప తీసి పెరగటానికి బదులూ, ఉన్న జుట్టు కాస్తా రాలిపోతే - "

"అలా రాలిపోతే - ఆ బాటిల్ తీసుకొని మా షాపుకు రండి ... మీకు మరి మూడు సీసాలను ఇనాముగా ఇస్తాను!!

* * *

"ఏమిటోయ్! ఇటీవల మీ అన్నకూ నీకూ ఆస్తివిషయంలో ఏదో తగాదా వచ్చిందని విన్నాను ఏమయిందేమిటి?"

"ఏమైందీ - భూమి వంతు నాకు వచ్చిందీ - ఇల్లు మా అన్నవంతుకు పోయింది."

"మరి బ్యాంకులో ఏదో రొక్కంకూడా ఉందనివిన్నానే- అదేమైంది"

"అది లాయర్ వంతుకు పోయింది."

* * *

కాని అతని కళ్లు మాత్రం నలుదిక్కులూ పరికిస్తున్నాయి. ఒక వందగజాలదూరంలో కొండ ఎత్తులో ముళ్లడొంకల్లో ఒకదుప్పి కదుల్తున్నట్టుంది. దాని తలతుప్పల్లో కప్పబడిపోయింది. దాని బుజాలు మాత్రం కనిపిస్తున్నాయి. నాయుడు ఆ రెండోవైపు ఉన్నాడు అక్కడ్నుంచి ఈదుప్పిని చూడడానికి అతనికి వీలుకాదు. నాయుడుతోనే ఈ వేట దొరికితే ఎంతబాగుండేదనుకున్నాడు దొర. అయితేనేమి? వాళ్లు ముందుగానే అనుకున్నారుగా ఎవరికంట బడితే వారే కాల్చేయవచ్చు అని. నెమ్మదిగా ముందుకు వంగి జాగ్రత్తగా గురిచూసి మోకాలు మీంచి బుజాలవరకు తుపాకిని తీసుకుని వచ్చి కాల్చాడు దొర.

దొర గురికూడా తప్పేదికాదు. దేన్నయితే అతను గురిచూసి కాల్చేడో దానికే సూటిగా వెళ్లి తగిలింది గుండు. ★

పంచతంత్రం

బొమ్మల కథల పుస్తకం

మొదటి భాగం

(మిత్రభేదం, మిత్రలాభం)

కర్త: కీ॥ శే॥

విశ్వాత్ముల నరసింహమూర్తి

వెల: రూ. 1-8-0

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మద్రాసు.

ప్రఖ్యాతమైన నంజనగూడు పండ్లపొడి వారి
అగత్యమైన కుటుంబ ఔషధములు
కాస్మస్ కస్తూరి మాత్రలు...సీసా 0-6-0
కర్జక్ గోరోజన మాత్రలు... ,, 0-8-0
బాలక్స్ విరేచనమగుటకు మాత్రలు... ,, 0-6-0
మా మందుల పూర్తి జాబితాకు వ్రాయుడు
యునైటెడ్ కన్సర్న్, బందరు వీధి, మద్రాసు-1. విజయవాడ.